

POLSKIE TOWARZYSTWO ŻYWIENIA
POZAJELITOWEGO, DOJELITOWEGO i METABOLIZMU

02-097 Warszawa, ul. Banacha 1a

BIURO POLSPEN: 32-050 Skawina, ul. Tyniecka 15, biuro@polspen.pl, tel. 729 850 998

Warszawa, dnia 26 stycznia 2024

Szanowni Państwo,

W ostatnich dniach zauważalny jest wzrost publikacji medialnych, których przedmiotem jest krytyka stosowania żywienia przez sondę, zwanej również żywieniem dojelitowym przez zgłębnik nosowo-żołądkowy, bezpośrednio do żołądka. Niektóre z tych doniesień ukazują tę metodę leczenia żywieniowego w niekorzystnym świetle, potencjalnie prowokując obawy i niewłaściwe postrzeganie osób korzystających z tego rodzaju wsparcia żywieniowego. Pragniemy jednak podkreślić, że dla wielu pacjentów jest to jedyna forma dostarczania niezbędnych składników odżywczych, bez której nie są w stanie zapewnić sobie właściwej opieki zdrowotnej oraz utrzymania życia.

Warto zwrócić uwagę, iż zarówno żywienie przez sondę/zgłębnik, jak i gastrostomię odżywczą, stanowią sprawdzone metody leczenia, z powodzeniem stosowane przez tysiące pacjentów w Polsce, zarówno dorosłych jak i dzieci. Dla pewnej grupy pacjentów ta forma żywienia jest nieodłączną częścią życia. Dzięki zastosowaniu tej metody leczenia, pacjenci z chorobami podstawowymi, którzy spełniają kryteria, mogą prowadzić normalne życie, często nie odbiegające od życia osób, które nie korzystają z tego rodzaju wsparcia żywieniowego.

Żywienie przez sondę, z zastosowaniem specjalistycznych preparatów odżywczych, stanowi złoty standard postępowania w sytuacjach, kiedy pacjent nie jest w stanie korzystać z tradycyjnego żywienia, jednakże posiada sprawny przewód pokarmowy, a konieczność wsparcia żywieniowego jest przewidziana na krótki okres (do 6 tygodni). Jest to najbardziej fizjologiczna forma dostarczania pokarmu, zgodna z międzynarodowymi standardami postępowania żywieniowego.

Konieczne jest zaznaczenie, że tzw. kroplówka nie jest metodą żywienia, nie dostarcza organizmowi potrzebnych białek czy tłuszczów, a jedynie zastępuje niedobory płynów. Nie stanowi ona alternatywy dla żywienia przez sondę, ponieważ pełni inną funkcję. Żywienie dożylnie (pozajelitowe) jest stosowane w przypadku, gdy żywienie dojelitowe jest niemożliwe lub niewystarczające. Jest to bardziej skomplikowana procedura, obciążona większym ryzykiem powikłań i wykluczająca przewód pokarmowy z procesu żywienia.

Rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji i budowanie negatywnych skojarzeń z metodami żywienia, które w wielu przypadkach stanowią kluczowe wsparcie dla pacjentów, może wpłynąć na podejmowanie niekorzystnych decyzji zdrowotnych. Ponadto, jest to krzywdzące zarówno dla osób korzystających z tej formy żywienia, jak i dla środowiska medycznego, które od lat profesjonalnie zajmuje się tematyką leczenia żywieniowego w Polsce. W trosce o rzetelność informacji oraz zrozumienie dla potrzeb pacjentów, ważne jest unikanie uprzedzeń i edukacja społeczeństwa na temat różnych form wsparcia żywieniowego.

Niehumanitarne jest pozwalać chorym umierać z głodu, gdy istnieje możliwość dawania im szansy na życie poprzez zastosowanie żywienia dojelitowego, na przykład za pomocą dostępu w postaci sondy nosowo-żołądkowej.

Stanowisko zostało wypracowane wspólnie z Prezesem Polskiego Towarzystwa Żywienia Klinicznego, dr hab. n. med., prof. UM Przemysławem Matrasem.

Z wyrazami szacunku

A handwritten signature in black ink, written in a cursive style. The signature reads "Dorota Mańkowska-Wierzbicka".

Dr hab. n. med. Dorota Mańkowska-Wierzbicka

Prezes Polskiego Towarzystwa Żywienia Pozajelitowego, Dojelitowego i Metabolizmu Polspen